

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ
"МИХАЈЛО ПУПИН"
ЗРЕЊАНИН

Надежда Љубојевић
Синиша Варга

ПРАВНА ЗАШТИТА КОМПЈУТЕРСКОГ ПРОГРАМА са основама Ауторског и Патентног права

Надежда Љубојевић
Синиша Варга

ПРАВНА ЗАШТИТА КОМПЈУТЕРСКОГ ПРОГРАМА са основама Ауторског и Патентног права

Библиотека
УЏБЕНИЦИ
182
2013/2014

ПРАВНА ЗАШТИТА КОМПЈУТЕРСКОГ ПРОГРАМА
са основама Ауторског и Патентног права

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ „МИХАЈЛО ПУПИН“
ЗРЕЊАНИН

Надежда Љубојеџ
Синиша Варга

**ПРАВНА ЗАШТИТА
КОМПЈУТЕРСКОГ ПРОГРАМА**
са основама Ауторског и Патентног права

Зрењанин, 2014.

др Надежда Љубојев
др Сениша Варга

**ПРАВНА ЗАШТИТА КОМПЈУТЕРСКОГ ПРОГРАМА
са основама Ауторског и Патентног права**

Библиотека УЏБЕНИЦИ, 182,
2013/2014.

Издавач:

Технички факултет „Михајло Пупин”, Зрењанин
Универзитет у Новом Саду

За издавача:

Проф. др Милан Павловић, декан

Рецензенти:

Проф. др Зоран Миладиновић
Проф. др Миодраг Ивковић
Проф. др Нина Планојевић

Лектор:

Татјана Пивнички Дринић

Техничка обрада:

Владимир Ватић

Дизајн корица:

Ивана Ђукић

Тираж:

200 комада

На седници Наставно-научног већа Техничког факултета „Михајло Пупин” из Зрењанина одржаној 19.03.2014. године донета је одлука да се рукопис ове књиге може користити као уџбеник Факултета.

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
347.77/.78:004.4(075.8)

ЉУБОЈЕВ, Надежда

Правна заштита компјутерског програма са основама ауторског и патентног права / Надежда Љубојев, Сениша Варга. – Зрењанин : Технички факултет „Михајло Пупин”, 2014 (Зрењанин : Дигинет). – 243 стр. ; 24 cm. – (Библиотека Уџбеници / Технички факултет „Михајло Пупин” ; 182)

Тираж 200. – Библиографија.

ISBN 978-86-7672-218-1

1. Варга, Сениша

а) Патентно право – Компјутерски програми

COBISS.SR-ID 284407047

САДРЖАЈ

Предговор	11
-----------------	----

1. ДЕО

ПРАВО ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

1. Појам права интелектуалне својине	15
1.1. Природа и карактеристике интелектуалне својине	15
1.2. Значај интелектуалне својине	17
1.3. Појмовно одређење, систематизација и друштвено-економско оправдање права интелектуалне својине	20

2. ДЕО

АУТОРСКО ПРАВО И СРОДНА ПРАВА

1. глава

Ауторско право	25
1. Појам ауторског права	25
2. Настанак субјективног ауторског права	26
3. Предмет и обим заштите	27
3.1. Ауторско дело као предмет заштите	27
3.2. Обим заштите ауторског дела	32
4. Врсте ауторских дела	33
4.1. Компјутерски програм као ауторско дело	34
4.2. Изворна дела, дела прераде и збирке	42
4.3. Интелектуалне творевине које не уживају ауторскоправну заштиту . . .	45
4.4. Необјављена, објављена и издата дела	46
5. Оригинални и неоригинални примерци ауторског дела	48
6. Субјект ауторског права	50
6.1. Аутор и носилац ауторског права	50
6.2. Коаутори и коауторско дело	51
6.3. Аутори спојених дела	53
7. Садржина субјективног ауторског права	53
7.1. Субјективно ауторско право у ужем смислу	54

7.1.1. Личноправна овлашћења	54
7.1.2. Имовинскоправна овлашћења аутора	57
7.1.2.1. Овлашћења на коришћење ауторског дела у телесном облику	58
7.1.2.2. Овлашћења на коришћење ауторског дела у бестелесном облику	62
7.2. Садржина субјективног ауторског права у ширем смислу (тзв. остала овлашћења)	69
8. Ограничења субјективног ауторског права	73
8.1. Суспензија искључивих права и права на накнаду	74
8.2. Законска лиценца	79
9. Правни промет ауторског права	80
9.1. Личноправна овлашћења	80
9.2. Имовинскоправна овлашћења	82
9.2.1. Конститутивни облик промета	83
9.2.1.1. Искључиво уступање	84
9.2.1.2. Неискључиво уступање	85
9.2.2. Транслативни облик промета	85
9.3. Ауторски уговор	85
9.3.1. Именовани ауторски уговори	90
9.3.1.1. Издавачки уговор	90
9.3.1.2. Уговор о наруџбини ауторског дела	94
10. Ауторско дело створено у радном односу	96
11. Трајање ауторског права	98
12. Права страних лица као аутора односно носилаца ауторског права у нашој земљи	99
2. глава	
Права сродна ауторском праву	99
1. Опште напомене	99
2. Право произвођача базе података	103
3. Право интерпретатора	105
4. Право произвођача фонограма	109
5. Право произвођача видеограма	111
6. Право произвођача емисије	113
7. Право првог издавача слободног дела	115
8. Право издавача штампаних издања на посебну накнаду	116
9. Аналогна примена правила ауторског права	116
3. глава	
Остваривање ауторског и сродних права	117
1. Облици остваривања ауторског и сродних права	117
2. Организације за колективно остваривање ауторског и сродних права	119
2.1. Уговори које организација закључује	120
2.2. Државна контрола рада организације	122
2.3. Међународна сарадња организација	123

4. глава

Судска заштита ауторског и сродних права	124
1. Појам и облици заштите	124
2. Грађанскоправна заштита	125
2.1. Повреда права као претпоставка грађанскоправне заштите	125
2.1.1. Непосредна повреда права	125
2.1.2. Посредна повреда права	126
2.1.2.1. Посредна повреда ауторског и сродних права	126
2.2. Тужилац и тужени у спору због повреде права	128
2.3. Тужбени захтеви у спору због повреде права	129
2.4. Субјективне претпоставке одговорности због повреде права	134
2.5. Застарелост права на тужбу	135
2.6. Привремене мере у случају повреде права	135
2.7. Мере за обезбеђење доказа у случају повреде права	136
3. Казненоправна заштита	136

3. ДЕО**ПАТЕНТНО ПРАВО**

1. Појам и историјски развој патентног права	143
1.1. Развој патентног права у Србији	146
2. Извори патентног права	148
2.1. Домаћи извори патентног права	148
2.2. Међународни извори патентног права	148
2.2.1. Париска конвенција (ПК)	148
2.2.2. Уговор о сарадњи у области патената (УСП – ПЦТ)	152
2.2.3. Уговор о патентном праву	153
2.2.4. Конвенција о европском патенту (КЕП)	154
3. Појам и предмет патента и малог патента	157
3.1. Појам проналаска	158
3.2. Врсте проналазака	161
3.2.1. Проналасци производа	161
3.2.2. Проналасци поступка	162
3.2.3. Проналасци производног поступка	162
3.2.4. Проналасци радног поступка	164
3.2.5. Проналасци примене	165
3.2.6. Основни и допунски проналасци	165
3.2.7. Независни и зависни проналасци	166
3.2.8. Индивидуални, колективни и заводски проналасци	166
3.2.9. Проналасци из радног односа	167
3.2.10. Поверљиви проналасци	173
4. Интелектуалне творевине које се не сматрају проналасцима	173
5. Проналасци искључени из патентно-правне заштите	177

5.1. Проналасци чија би комерцијална употреба била противна јавном поретку или моралу	178
6. Материјални услови за признање патената	182
6.1. Новост проналаска	182
6.2. Инвентивни ниво проналаска	185
6.3. Индустриска применљивост проналаска	187
7. Правни поступак за остварење патентноправне заштите	188
7.1. Пријава проналаска	191
7.2. Садржина патентне пријаве	192
1. Захтев за признање права	193
2. Опис проналаска	194
3. Патентни захтеви	195
4. Нацрт проналаска	199
5. Апстракт	200
7.3. Посебне врсте пријава	201
7.4. Испитивање форме патентне пријаве	202
7.4.1. Признање датума подношења пријаве	202
7.4.2. Објављивање пријаве	204
7.5. Суштинско испитивање пријаве проналаска	204
7.6. Решавање о захтеву за признање патента	208
7.7. Специфичности поступка за признање малог патента	208
7.8. Специфичности поступка по пријави поверљивог проналаска	209
7.9. Поступак заштите проналазака из радног односа	210
7.10. Поступак по међународној патентној пријави поднетој у складу са УСП – <i>PCT</i>	212
7.11. Европска пријава проналаска и европски патент	216
8. Садржина, обим и трајање патентне заштите	219
8.1. Садржина патента	219
8.2. Ограничења патента	222
8.2.1. Изузеци од искључивих права	223
8.2.2. Исцрпљење права носиоца патента	223
8.2.3. Право ранијег корисника	223
8.2.4. Ограничење права ради несметаног обављања међународног саобраћаја	224
8.2.5. Принудна лиценца	224
8.2.6. Принудна лиценца у јавном интересу	226
8.2.7. Принудна лиценца у корист оплемењивача биљних сорти	226
8.2.8. Ограничење права у вези са биолошким материјалом	227
8.2.9. Принудне лиценце за патенте који се односе на производњу фармацеутских производа за извоз у земље са проблемима јавног здравља	227
8.3. Обим патентноправне заштите	227
8.4. Трајање патента	228
8.5. Сертификат о додатној заштити	229

8.6. Престанак права	229
8.6.1. Неплаћање таксе	229
8.6.2. Одустанак од пријаве проналаска и одрицање од права	230
8.6.3. Смрт односно престанак постојања носиоца права	230
9. Грађанскоправна заштита	230
9.1. Тужба због повреде права	231
9.2. Тужба за утврђивање права на заштиту	233
9.3. Тужба за заштиту права послодавца односно запосленог	233
9.4. Тужба за утврђење својства проналазача	233
Литература	235